Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/10/2026 17:14
Sayı: E-120.07.03-1971886

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23690988
Konu : Soru Önergeleri
(7/45661-7/45662-7/45807-7/46252)

7/45661 GK 176
7/45662 GK 176
7/45807 GK 178
7/46252 GK 192

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 23.06.2026 tarihli ve 1880873 sayılı yazınız.
b) 25.06.2026 tarihli ve 1882753 sayılı yazınız.
c) 17.07.2026 tarihli ve 1893024 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan ve Bakanlığımıza yöneltilen 7/45661, 7/45662, 7/45807 ve 7/46252 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/45661-45662-45807-46252 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 54D7CF49-1DDC-4812-849F-ECD2B2EFE8CE Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr
Bilgi için:Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No:(312) 705 73 30

Muş Milletvekili Sayın **Sümeyye BOZ ÇAKI**'ya Ait **7/45661,** Batman Milletvekili Sayın **Rüştü TİRYAKİ**'ye Ait **7/45662,** Mardin Milletvekili Sayın **Beritan GÜNEŞ ALTIN**'a Ait **7/45807 ve** İstanbul Milletvekili Sayın **Türkan ELÇİ**'ye Ait **7/46252** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız engelli bireyler ve ailelerinin güçlendirilmesi ve yaşam standartlarının iyileştirilmesi amacıyla çalışmalar yürütmekte, engelli bireylerin istihdamına ve toplumsal hayata etkin olarak katılımına büyük önem vermektedir.

Özel engelli bakım merkezleri, ilgili mevzuatın amir hükmü gereğince yılda en az iki kez Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri tarafından, iki yılda bir kez de Bakanlık Müfettişlerince denetlenmektedir. Bakanlığın yetkili personeli tarafından da yıl içerisinde denetimler yapılmaktadır. Bakanlığımız etkin bir denetim mekanizması oluşturmak amacıyla İl Müdürlükleri arasında çapraz denetim uygulaması da yaptırmaktadır. Bunun yanı sıra, merkezler hakkında ulaşan ihbarlara istinaden ihbar denetimleri ve mesai dışı denetimler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca İl Müdürlüklerimiz habersiz gerçekleştirdiği denetimlerde geçmişe dönük kamera kayıtları incelemesi de yapmaktadır. Engelli bireylerin insan onuruna yakışır bir hizmet almasını temin etmek amacı ile her türlü çalışma gerçekleştirilmektedir.

Bunun yanı sıra, ülke genelindeki tüm özel bakım merkezleri Bakım Hizmetleri Kalite Standartları (BHKS) kapsamında yıllık olarak değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmelerde; merkezlerin fiziki koşulları, güvenlik, beslenme, bakım, temizlik, sağlık ve rehabilitasyon hizmetleri ile mahremiyetin korunmasına ilişkin standartlara uyumu incelenmekte olup gerekli hallerde hizmet niteliğinin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Özel bakım merkezlerinde yaşanan şiddet olaylarına yönelik uygulanacak yaptırımlar Engelli Bireylere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği'nin 44, 70 ve 71 üncü maddelerinde belirlenmiştir.

Özel Şifa Bakım Merkezi ilk olarak 2010 yılında ruhsatlandırılmıştır. Engelli Bireylere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği'ne göre yılda en az 2 kez denetlenmesi gereken bakım merkezi son on yıl içerisinde İl Müdürlüğümüzce oluşturulan komisyon tarafından haber verilmeksizin 26 kez denetlenmiştir. Ayrıca, anılan denetimlerde tespit edilen eksikliklerin giderilme durumunu incelemek amacıyla kuruluşa 15 kez daha habersiz denetim ziyareti yapılmıştır.

Bakanlığımız ve İl Müdürlüğünce gerçekleştirilen denetimlerde bakım merkezi hakkında bahsi geçen konularla ilgili herhangi bir aykırılığa rastlanmamıştır. Yapılan denetimler esnasında giderilmesi gereken eksiklikler tespit edilmiş, yönetmelik çerçevesinde süre verilmiş, sürenin bitmesine müteakip kontrol denetimleri gerçekleştirilmiş ve eksikliklerin düzeltildiği görülmüştür.

Bakanlığımızın ancak mevzuatın çizdiği sınırlar dahilinde denetim yapma yetkisi bulunmakta olup kollukta bulunan teknik takip, izleme, dinleme veya diğer imkanlar kurumumuzda bulunmamaktadır.

Savcılık tarafından denetim yapılması talimatı Batman İl Müdürlüğümüze 01.10.2025 tarihinde iletilmiş, 06.10.2025 tarihinde saat 10.30'da 5 kişilik komisyon tarafından bakım merkezine habersiz denetim gerçekleştirilmiştir. Yapılan incelemelerde kuruluşun işleyişi, engellilerin temizliği, kişisel bakımları, yaşam alanlarının hijyeni, genel sağlık kontrolleri ve ağız-diş sağlığı gibi tüm hususlar kontrol edilmiştir. Engelli bireylerle yapılan birebir görüşme

ve fiziksel kontrollerde; işkence, darp-cebir izi, kötü muamele, ihmal veya herhangi bir olumsuz uygulamaya rastlanmamıştır.

Son beş yıl içerisinde 17 engelli merkezden hizmet almaktayken vefat etmiştir. Bu vefatlardan bir engelli ölümünün adli vaka olarak değerlendirilmesine müteakip adli soruşturmaya ek olarak Bakanlığımızca idari soruşturma başlatılmış ve sonuçlandırılmıştır.

Mevcut soruşturma dosyasında geçmişte otopsi raporunda doğal ölüm olarak geçen ve iddiaya konu olan ölümler hakkında da hasta epikriz raporları, hastane kayıtları adli tıpa gönderilmiş olup yeniden incelenmektedir.

01.10.2025 tarihinde savcılığa yapılan ve Batman İl Müdürlüğümüze intikal eden ihbar içeriğinde herhangi bir vefat bilgisi yer almamaktadır. İlave olarak, 2025 yılı içerisinde söz konusu Bakım Merkezi ile ilgili, kurumumuza ulaşmış şüpheli bir ölüm ihbarı da bulunmamaktadır. Bakım Merkezinde gerçekleşen vefat durumları hastaneler tarafından düzenlenen resmi ölüm belgeleriyle belgelenmiş olup, adli nitelikte bir vakaya rastlanmadığından süreçler doğal ölüm olarak kayıt altına alınmıştır.

Batman İl Müdürlüğüne bağlı hizmet vermekte olan Batman Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğüne cinsel istismar mağduru ve gebe olarak kolluk personelleri tarafından getirilen bir kişi, zihinsel engelli olması nedeniyle Özel Şifa Bakım Merkezine yerleştirilmiş ve Batman Savcılığı talimatıyla Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesinde kürtaj işlemi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu engelli birey kurumlarımıza gelmeden önce gebelik durumu mevcut olup kuruluşta bu olayın haricinde herhangi bir cinsel saldırı olayına dair ihbarda bulunulmamıştır. Kürtaj olayı başka bir soruşturma dosyasının konusu olup Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından adli soruşturma devam etmektedir.

Bakanlığımıza ALO 183 ve CİMER yoluyla bakım merkezi hakkında son 5 yıl içerisinde 18 şikayet başvurusu olmuş, bu başvuruların tamamı Bakanlığımızca görevlendirilen personel tarafından inceleme ve denetleme gerçekleştirilerek değerlendirilmiş, 3 şikayet hakkında muhakkik görevlendirilerek idari soruşturma yapılmıştır.

Diğer taraftan Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca soru önergelerinde bahsi geçen hususlarla ilgili olarak; Bakanlığımız müfettişleri tarafından başlatılan inceleme/soruşturma süreci devam etmekte olup, sürecin tamamlanması sonrasında düzenlenecek rapor doğrultusunda gerekli iş ve işlemler ilgili birimlerce ivedilikle yerine getirilecektir.

Bakım merkezinden hizmet almakta olan yaklaşık 70 engelli bireyin Başsavcılık talimatı ve Valilik Makam Oluru ile en yakın iller başta olmak üzere resmi ve özel bakım merkezlerine nakilleri gerçekleştirilmiş olup nakil sırasında ve naklin gerçekleştiği illerde psikososyal destek için psikolog ve sosyal çalışma görevlileri görevlendirilmiştir.

Engellilerin nakilleri esnasında nakil edilen illere engellilerin dosyaları ve diğer bilgi ve belgeler iletilmiş olup engellilerin güncel sağlık durumları ve güvenlikleri nakil edildiği bakım merkezleri ve il müdürlüklerince takip edilmektedir.

Merkezde görev yapan tüm personelin evrakları iş başvuru sürecinde İl Müdürlüğünce incelenmekte, mezuniyet/sertifikaların asılları görülerek ya da karekodlu belgeler teyit edilerek personele çalışma onayı verilmektedir.

Engelli Bireylere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği gereğince kuruluşta çalıştırılan bakıcı personeli sayısı mevzuatta açık ve net olarak düzenlenmiş olup engelli

sayısının üçte birinden az olamaz. Bu tür durumlarda anılan yönetmelik uyarınca müeyyideler eksiksiz olarak uygulanmaktadır.

Her ay özel engelli bakım merkezleri açısından bakım ve hizmet bedeli ödenecek engelli bireyler Bakanlığımızca ilgili mevzuat kriterlerine göre değerlendirilmekte ve belirlenmektedir. Bakım ücreti, Bakanlığımızca ödenecek bireyler için mevzuattaki kriterleri taşıyan engelli birey sayısına göre ödenmektedir. Bu ödeme tüm özel bakım merkezlerine resmi olarak her ay düzenli bir şekilde Bakanlığımız bütçesinden İl Müdürlüklerine aktarılan ödenek ile karşılanmaktadır.

Bakanlığımız mevzuatında yer alan hükümler gereğince iş ve işlemler yürütülmekte olup adli ve idari soruşturma ve incelemeler Bakanlığımız tarafından titizlikle takip edilmektedir.

Ayrıca 07.10.2026 tarihli ve 33393 sayılı Resmî Gazete Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Engelli Bireylere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği ile özel bakım merkezlerinin açılışından denetimine, ödemeden yerleştirmeye kadar mevcut sistemde yaşanan yapısal sorunlara bütüncül çözüm getiren; teknik yeterlilik, şeffaflık, uygulama birliği, hukuki güvence ve engelli birey odaklı hizmet anlayışını esas alan yeni bir özel bakım hizmet modeli oluşturulmuştur.